

Πώς η ΕΕ αντιμετωπίζει την έμφυλη βία;

1 στις 3 γυναίκες στην ΕΕ έχει πέσει θύμα σωματικής και/ή σεξουαλικής βίας από την ηλικία των 15 ετών ©AdobeStock_Me Studio

Η έμφυλη και ενδοοικογενειακή βία εξακολουθούν να είναι συχνό φαινόμενο στην Ευρώπη, πλήττοντας ιδιαίτερα τις γυναίκες και τα κορίτσια. Η ΕΕ ενέκρινε κανόνες για την καταπολέμησή της.

Οι περισσότερες χώρες της ΕΕ έχουν νόμους για την αντιμετώπιση της βίας εναντίον κάποιου λόγω φύλου ή σεξουαλικού προσανατολισμού, αλλά η έλλειψη κοινών κανόνων για την αντιμετώπιση του ζητήματος συνέβαλε στη διαιώνιση του προβλήματος. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επέμεινε σε νέα νομοθεσία της ΕΕ σχετικά.

Μολονότι τα θύματα της έμφυλης βίας είναι στην πλειονότητά τους γυναίκες και κορίτσια, υπάρχουν επίσης περιπτώσεις όπου τα θύματα είναι άνδρες και άτομα ΛΟΑΔΜ+. Οι επιπτώσεις του φαινομένου απαντώνται τόσο σε ατομικό επίπεδο όσο και

στο επίπεδο της οικογένειας, της κοινότητας και της οικονομίας.

Μάθετε τι κάνει το Κοινοβούλιο για την ισότητα των φύλων.

Κανόνες της ΕΕ για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών

Τον Απρίλιο του 2024, το Κοινοβούλιο ενέκρινε [τους πρώτους κανόνες της ΕΕ για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών](#). Στόχος είναι η πρόληψη της έμφυλης βίας και η προστασία των θυμάτων, ιδιαίτερα των γυναικών και των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας. Η οδηγία ζητά ισχυρότερους νόμους κατά της βίας στον κυβερνοχώρο, καλύτερη βοήθεια για τα θύματα, μέτρα για την πρόληψη του βιασμού και μεγαλύτερη κατανόηση της σεξουαλικής συναίνεσης.

Οι νέοι κανόνες απαγορεύουν επίσης τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων και τον καταναγκαστικό γάμο και περιγράφουν ειδικές οδηγίες για αδικήματα που διαπράττονται στο Διαδίκτυο. Η νομοθεσία θα περιλαμβάνει επίσης έναν μεγαλύτερο κατάλογο επιβαρυντικών περιστάσεων για αδικήματα που θα πρέπει να επιφέρουν αυστηρότερες ποινές, όπως εγκλήματα κατά δημοσίων προσώπων, δημοσιογράφων ή υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Οι κανόνες προβλέπουν ότι πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην ασφάλεια και την ευημερία των θυμάτων, μεταξύ άλλων με την παροχή πρόσβασης σε προστατευμένα καταλύματα. Η υγειονομική περίθαλψη θα πρέπει να είναι προσβάσιμη, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας.

Οι νέοι κανόνες θα τεθούν σε ισχύ είκοσι ημέρες μετά τη δημοσίευσή τους στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ και τα κράτη μέλη έχουν στη διάθεσή τους τρία χρόνια για να τους εφαρμόσουν.

Δείτε τι κάνει το Κοινοβούλιο για μια Κοινωνική Ευρώπη.

Το δικαίωμα στην άμβλωση αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα

Σε [ψήφισμα που εγκρίθηκε τον Απρίλιο του 2024](#), οι ευρωβουλευτές παροτρύνουν το Συμβούλιο να προσθέσει τη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγειονομική περίθαλψη και το δικαίωμα σε ασφαλή και νόμιμη άμβλωση στον [Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων](#)

της ΕΕ - ένα αίτημα που έχουν διατυπώσει πολλές φορές.

Το κείμενο παροτρύνει τα κράτη μέλη να αποποινικοποιήσουν πλήρως τις αμβλώσεις σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του ΠΟΥ για το 2022. Οι ευρωβουλευτές καλούν την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι οργανώσεις που εργάζονται κατά της ισότητας των φύλων και των δικαιωμάτων των γυναικών, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων αναπαραγωγής, δεν λαμβάνουν χρηματοδότηση από την ΕΕ.

Βία μεταξύ συντρόφων

Το 22% των γυναικών εκτιμάται ότι έχει πέσει θύμα σωματικής και/ή σεξουαλικής βίας και το 43% έχει βιώσει ψυχολογική βία. Η πλειοψηφία αυτών των περιστατικών δεν καταγγέλλεται.

Τον Οκτώβριο του 2021, το Κοινοβούλιο ζήτησε τη λήψη άμεσων μέτρων για την προστασία των θυμάτων ενδοσυντροφικής βίας στο πλαίσιο διαμαχών για την επιμέλεια τέκνων. Επιπλέον, κατά την εξέταση υποθέσεων επιμέλειας, οι ακροάσεις θα πρέπει να διεξάγονται σε περιβάλλον φιλικό προς τα παιδιά από ειδικούς. Οι ευρωβουλευτές κάλεσαν επίσης τα κράτη μέλη να βοηθήσουν τα θύματα να επιτύχουν οικονομική ανεξαρτησία, επιτρέποντας στις γυναίκες να εγκαταλείψουν καταχρηστικές και βίαιες σχέσεις.

Τον Απρίλιο του 2022, οι ευρωβουλευτές ζήτησαν από την Επιτροπή να προτείνει δέσμη κοινών κατευθυντήριων γραμμών για την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού στα πλαίσια διαδικασιών αστικού, διοικητικού και οικογενειακού δικαίου. Σύμφωνα με το ψήφισμα, η ακρόαση του ανηλίκου πρέπει να διεξάγεται είτε από δικαστή είτε από εκπαιδευμένο εμπειρογνώμονα και δεν πρέπει να του ασκείται πίεση, μεταξύ άλλων και από τους γονείς. Το Κοινοβούλιο κάλεσε επίσης τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν αποτελεσματικά τις δικαστικές αποφάσεις σε διασυννοριακές οικογενειακές διαφορές που αφορούν παιδιά, ιδίως σε υποθέσεις που αφορούν απαγωγές παιδιών από γονείς, λαμβάνοντας πάντα υπόψη το συμφέρον του παιδιού.

Σεξουαλική παρενόχληση και βία στον κυβερνοχώρο

Τον Δεκέμβριο του 2021, οι ευρωβουλευτές ζήτησαν έναν κοινό ορισμό για την έμφυλη βία στον κυβερνοχώρο σε επίπεδο ποινικού δικαίου, καθώς και εναρμονισμένες ελάχιστες και μέγιστες ποινές. Το αίτημα βασίζεται σε έκθεση του 2016 για τη διαδικτυακή παρενόχληση.

Ο ενδεικτικός κατάλογος των πράξεων που θα πρέπει να καλύπτει η νομοθεσία περιλαμβάνει την παρενόχληση στον κυβερνοχώρο, τη διαδικτυακή παρακολούθηση, τις παραβιάσεις της ιδιωτικής ζωής, την καταγραφή και ανταλλαγή εικόνων σεξουαλικής

επίθεσης, τον εξ αποστάσεως έλεγχο ή την παρακολούθηση (συμπεριλαμβανομένων των εφαρμογών κατασκοπείας / "spy apps"), τις απειλές και εκκλήσεις για άσκηση βίας, τη σεξιστική ρητορική μίσους, την προτροπή σε αυτοτραυματισμό, την παράνομη πρόσβαση σε μηνύματα ή λογαριασμούς μέσω κοινωνικής δικτύωσης, την παράβαση των δικαστικών απαγορεύσεων επικοινωνίας και την εμπορία ανθρώπων.

Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης

Η ολοκλήρωση της προσχώρησης της ΕΕ στη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας εξακολουθεί να αποτελεί πολιτική προτεραιότητα. Όλα τα κράτη μέλη έχουν υπογράψει τη Σύμβαση, ορισμένα όμως δεν την έχουν επικυρώσει ακόμα. Τον Ιανουάριο του 2021, το Κοινοβούλιο χαιρέτισε την πρόθεση της Επιτροπής να προτείνει μέτρα για την επίτευξη των στόχων της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης μέσα το 2021 αν τα εν λόγω κράτη μέλη συνεχίσουν να παρεμποδίζουν την επικύρωσή της από την ΕΕ.

Ακρωτηριασμός γυναικείων γεννητικών οργάνων

Το Κοινοβούλιο έχει υιοθετήσει νόμους και ψηφίσματα για να βοηθήσει στην εξάλειψη του ακρωτηριασμού γυναικείων γεννητικών οργάνων (ΑΓΓΟ) παγκοσμίως. Αν και η συγκεκριμένη τακτική είναι παράνομη στην ΕΕ και τα κράτη-μέλη διώκουν τέτοιες πρακτικές, εκτιμάται ότι περίπου 600.000 γυναίκες που ζουν στην Ευρώπη έχουν υποβληθεί σε ακρωτηριασμό των γεννητικών τους οργάνων και άλλα 180.000 κορίτσια διατρέχουν υψηλό κίνδυνο.

Το 2019, "Οι Αναστηλωτές" (The Restorers), μια ομάδα πέντε φοιτητών από την Κένυα, οι οποίοι έχουν αναπτύξει μια εφαρμογή βοηθώντας τα κορίτσια να αντιμετωπίσουν τον ΑΓΓΟ, ήταν μεταξύ των φιναλίστ για το βραβείο Ζαχάρωφ για την ελευθερία της σκέψης του ΕΚ.

Γυναίκες: τα κύρια θύματα

- 1 στις 3 γυναίκες στην ΕΕ έχει πέσει θύμα σωματικής και/ή σεξουαλικής βίας από την ηλικία των 15 ετών
- Πάνω από το ήμισυ των γυναικών έχει υποστεί σεξουαλική παρενόχληση
- Μία στις πέντε σχεδόν γυναίκες έχει υποστεί σωματική και/ή σεξουαλική βία από νυν ή τ έως σύντροφο.

(Πηγή: Βία κατά των γυναικών: πανευρωπαϊκή έρευνα, FRA, 2014)

Διαβάστε περισσότερα για τα δικαιώματα των γυναικών:

- Χρονοδιάγραμμα: ορόσημα στον αγώνα της ΕΕ για τα δικαιώματα των γυναικών (βίντεο)
- Ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής: νέοι κανόνες άδειας για την οικογενειακή φροντίδα
- Γεφυρώνοντας το χάσμα αμοιβών μεταξύ των δύο φύλων
- Γυναίκες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (γραφήματα)

Μάθετε περισσότερα

Ενημερωτικό δελτίο: Κατάρριψη μύθων σχετικά με τον ακρωτηριασμό γυναικείων γεννητικών οργάνων (ΑΓΓΟ)

Ενημερωτικό δελτίο: οι δράσεις της ΕΕ για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών

Ενημερωτικό δελτίο σχετικά με τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης - 2016